

орална хирургија

Биоматеријали и биокompatибилност. *Јанев Е.*..... 3
 Влијание на забната екстракција како стресоген фактор врз фибринолитичкиот одговор на крвта. *Димова Ц, Косџовска С, Ковачевска М, Јанев Е.*..... 9

болести на устата и пародонтот

Еластазата како параметар во детекцијата на иницијалната пародонтална лезија. *Дирџанска К., Накова М., Ивановски К.*..... 17
 Анализа на апоптолично одумирање на клетките кај различни степени на пародонтална деструкција. *Миновски - Сџавревска А, Пандилова М, Јаневска В.*..... 22
 Нивото на **IL2** и **IL12** во гингивално ткиво во тек на пародонталната болест кај различен степен на пародонтална деструкција. *Пандилова М, Сџавревска-Миновска А, Сџировски М, Трајковски Д.*..... 28
 Компаративна анализа на клиничките ефекти од примена на Хаско септ и Алпа дент во третманот на гингивалната инфламација. *Аџанасовска-Сџојановска А., Ристевска С., Појовска М.*..... 35

детска и превентивна стоматологија

СЕМ анализа на ефектите од апликација на Er:YAG лазерот и конвенционалната метода во емајлот. *Сџевановиќ М.*..... 43
 Гласјономерните цемнти употребени како фиксурни залевачи при атрауматски реставративен третман (АРТ): преглед на литература. *Царчев М., Саракинова О., Пејановски Х., Царчева С.*..... 51
 Антибактериско дејство на SnF2 во плунката. *Димков А., Иљовска С., Павлевска М., Сџефанов Р., Јовановска М.*..... 56

болести на забите и ендодонтот

Употреба на ресторативните средства кај V-та класа абразивни лезии - клиничка проценка. *Ајосџолска С., Оџаклиевска С., Јанкуловска М.*..... 61
 Тестирање на оптурационите способности на два цемента за канално запечатување. *Ковачевска И., Оџаклиевска С., Димова Ц.*..... 66
 Процена на исходот од терапевтските процедури при хроничните периапикални лезии. *Појовска Л., Димова Ц, Сџевановиќ М.*..... 72

стоматолошка протетика

Електромиографски промени кај пациенти со темпоромандибуларни неправилности. *Гуџувчевски Љ.*..... 81
 CAD-CAM системи. *Бајевска Ј., Димитровски Д.*..... 88
 Акумулација на дентален плак на фикснопротетички конструкции. *Бајевска Ј., Пејровски Д.*..... 93
 Ортодонско-протетички третман при хиподонција на максиларни латерални инцизиви - приказ на случаи. *Бајевска Ј., Манева М., Зужелова М.*..... 98
 Најмал говорен простор во детерминација на вертикална релација на мандибулата. *Пејќова С., Дејаноски К., Димовска Р.*..... 104
 Организација, простор и опремување на современа заботехничка лабораторија. *Кайџевска Б., Бундевска Ј., Даскалова М.*..... 110
 Примена на математички модул „МОЛАРИ“ (лично програмиран). *Бундевска Ј., Кайџевска Б., Дојчиновски Д.*..... 114
 Проценка на положбата на оклузалната рамнина во однос на точката Xi. *Бундевска Ј., Кайџевска Б., Ангеловска А.*..... 119
 Современи приоди во обезбедувањето на ефикасен орален здравствен систем. *Јовановски А., Накова М., Николовска Ј.*..... 123

Македонски стоматолошки преглед е официјален орган на Стоматолошкиот факултет и Македонското стоматолошко друштво
 Главен и одговорен уредник - Јордан ЈАНЕВ
 Заменик на главен и одговорен уредник - Мирослава СТЕВАНОВИЌ
 Секретар - Лидија ТРАЈКОВСКА

Адреса - Македонски стоматолошки преглед
 Водњанска 17, 1000 Скопје, тел. 31 15 647 e-mail: contact@stomfak.ukim.edu.mk
 www.stomfak.ukim.edu.mk
 жиро-сметка 40100-607-1809, РЗ Стоматолошки факултет, за Македонски стоматолошки преглед

Редакциски одбор
 Драгољуб ВЕЛЕСКИ, Јулијана ЃОРГОВА, Снежана ИЉОВСКА, Јордан ЈАНЕВ, Слободан ЛАЗАРЕВСКИ, Марија НАКОВА,
 Методи СИМООНОВСКИ, Мирослава СТЕВАНОВИЌ, Ерол ШАБАНОВ

Издавачки совет
 Златанка БЕЛАЗЕЛКОВСКА, Тодор БОЈАЦИЕВ, Бранко ВАСИЛЕВСКИ, Марија ЗУЖЕЛОВА, Љупка МАТОВСКА,
 Славјанка ОџАКЛИЕВСКА, Елена ПЕТКОВА, Дејан РИСТЕВСКИ, Миле ЦАРЧЕВ, Мери ШАПУРИЌ

Лектура и коректура: Љупка МАРИНА

Претплата	Годишна	Поединечен број	Странство
Индивидуална	2 000 ден.	1 000 ден.	25 евра
Студенти	500 ден.	250 ден.	10 евра
Установи	5 000 ден.	3 000 ден.	75 евра

oral surgery	
Biomaterials and biocompatibility. <i>Janev E.</i>	3
Influence of the tooth extraction as a stress factor upon the response of the blood fibrinolytic activity. <i>Dimova C., Kostovska S., Kovačevska I., Janev E.</i>	9
cariology and parodontics	
Elastase as parameter in detection of early periodontal lesion. <i>Dirjanska K., Nakova M., Ivanovski K.</i>	17
Apoptotic cell death in correlation with attachment loss during periodontal disease. <i>Stavrevska-Minovska A., Pandilova M., Janevska V.</i>	22
Levels of IL2 and IL12 in gingival tissue from sites with different degree of attachment loss. <i>Pandilova M., Stavrevska-Minovska A., Spirovski M., Trajkovski D.</i>	28
Comparative analysis on the clinical effects by using Hasko-sept and Alpa-dent in the treatment of gingival inflammation. <i>Atanasovska A., Ristevska S., Popovska M.</i>	35
preventive dentistry and pedodontics	
SEM investigation of Er:YAG application and conventional method on enamel. <i>Sevanović M.</i>	43
Glass ionomer cement used as fissure sealants with the atraumatic restorative treatment (ART) approach: review of literature. <i>Carčev M., Sarakinova O., Petanovski H., Carčeva S.</i>	51
The antimicrobial effect of SnF₂ in saliva. <i>Dimkov A., Iljovska S., Pavlevska M., Stefanov R., Jovanovska M.</i>	56
cariology and endodontics	
Using of restorative materials at class V abrasion lesions - clinical evaluation. <i>Apostolska S., Odzaklievska S., Jankulovska M.</i>	61
An in vitro examination of the sealing ability of two root canal sealers. <i>Kovačevska I., Odzaklievska S., Dimova C.</i>	66
Evaluation of the result from the therapeutic procedures in chronic periapical lesions. <i>Popovska L., Dimova C., Stevanović M.</i>	72
prosthodontics	
Electromyographic changes in temporomandibular disorder patients. <i>Guguvčevski Lj.</i>	81
CAD-CAM systems. <i>Bajevska J., Dimitrovski D.</i>	88
Plaque accumulation on fixed prosthetic restorations. <i>Bajevska J., Petrovski D.</i>	93
Orthodontic-prosthetic treatment of anodontia of maxillary lateral incisors (case reports). <i>Bajevska J., Maneva M., Zuželova M.</i>	98
Closest speech positions in determination of vertical relation of mandible. <i>Petkova S., Dejanovski K., Dimovska R.</i>	104
Organisation, space and inventory of a contemporary dental laboratory. <i>Kapuševska B., Bundevska J., Daskalova M.</i>	110
Usage of the mathematical module "MOLARS" (personally programmed). <i>Bundevska J., Kpuševska B., Dojčinovski D.</i>	114
Evaluation of the position of the occlusal plane related to Xi point. <i>Bundevska J., Kapuševska B., Angelovska A.</i>	119
Contemporary approaches in achieving an effective oral health system. <i>Jovanovski A., Nakova M., Nikolovska J.</i>	123

Makedonski Stomatološki Pregled is an official organ of the Macedonian Faculty of Dentistry and the Macedonian Dental Society - Skopje

Editor in chief - JANEV Jordan
Associate editor - STEVANOVIĆ Miroslava
Secretary - TRAJKOVSKA Lidija

address - Makedonski stomatološki pregled
 Vodnjanska 17, 1000 Skopje, tel 31 15 647 e-mail:contact@stomfak.ukim.edu.mk
 www.stomfak.ukim.edu.mk
 account - 401000-607-1809, RZ Stomatološki fakultet, za Makedonski stomatološki pregled

Editorial board
 VELESKI Dragoljub, ĐORGOVA Julijana, ILJOVSKA Snežana, JANEV Jordan, LAZAREVSKI Slobodan, NAKOVA Marija,
 SIMONOVSKI Metodi, STEVANOVIĆ Miroslava, ŠABANOV Erol

Izdavački svet
 BELAZELKOVSKA Zlatanka, BOJAĐIEV Todor, VASILEVSKI Branko, ZUŽELOVA Marija, MATOVSKA Ljupka,
 ODŽAKLIEVSKA Slavjanka, PETKOVA Elena, RISTEVSKI Dejan, CARČEV Mile, ŠAPURIĆ Meri

Subscription rates	Annual subscription	Separate issue	Abroad
Individual	2 000 den.	1 000 den.	25 evra
Students	500 den.	250 den.	10 evra
Institutions	5 000 den.	3 000 den.	75 evra

This issue was realized with the financial support of the Ministry of Science of the Republic of Macedonia
 Printed in 1 500 copies